

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 25 (2)

IZDAN 1 NOVEMBRA 1938.

PATENTNI SPIS BR. 14315

A. Robert Wieland, Auerbach, Nemačka.

Oblikom pravilno izvedena čarapa.

Prijava od 16 decembra 1936.

Važi od 1 aprila 1938.

Naznačeno pravo prvenstva od 16 decembra 1935 (Nemačka).

Pronalazak se odnosi na oblikom pravilno izvedenu čarapu, i naročito na vezu delova koji obrazuju petu sa susednim delovima čarape.

Svaki deo pete je pri tome izveden ne samo ovim redom petlji kojim se nastavlja drugi deo čarape, naročito po dužini, već po pronalasku i na svom bočnom rubu koji se nalazi pod uglom prema napred pomenutom redu petlji, tako vezan pomoću svog sopstvenog konca sa susednim delom čarape, da se na ovome poslednjem veznom mestu imaju dvojne petlje.

Nacrt pokazuje dva primera izvođenja pronalaska.

Sl. 1 pokazuje za razumevanje pronalaska najvažnije delove jedne čarape koja dolazi sa mašine za izradu gornjišta (gornjeg dela čarape).

Sl. 2 pokazuje jedan deo čarape po navlačenju na mašinu za izradu pete.

Sl. 3 pokazuje jednu fazu za vreme započinjanja rada pete u izgledu odozgo.

Sl. 4 pokazuje delove stopala gotove čarape.

Sl. 5—7 objašnjavaju jedan drugi način izvođenja pronalaska u vezi sa sl. 2—4.

Čarapa se ne izvodi u jednom radnom toku. Šta više se priključujući se na gornji deo 1 čarape na po sebi poznat način na ravnoj t. zv. Kulier pletivnoj mašini izvodi stopalni list 2 i sa obe strane od ovoga po jedna polovina 3 i 4 za stopalni deo kao i vrh 5 čarape. Pre početka izrade stopalnih delova 3 i 4 se na dotičnim mestima čarape uključuje po jedan po-dužni ili razdvojni red 6 odnosno 7, od-

nosno više jedan iznad drugog redova u vidu ušica. Umesto toga se može i na kraju svake nadpetice izvoditi više gornjih redova, a zatim zaustaviti i početi stopalo sa radom novih početnih zaštitnih redova, pri čemu za vreme izvođenja gornjih i početnih redova rad leži na podesnim delovima. Stopalni delovi mogu biti širi od nožnih delova.

Kad je gornji deo 1 čarape sa na njemu izvedenim stopalnim delovima skinut sa mašine, on se navlači na češalj za navlačenje odnosno na grebena duž na sl. 1 tačkama pokazanih delova 10 i 11 redova petlji. Zatim se rasecaju dužni ili razdvojni redovi 6 i 7. Dalje se nožni list sa delovima 3 i 4 stopala na strani gornjeg dela tako savija, da početni redovi 12 i 13 polovina 3 odnosno 4 stopala mogu pored dotičnih delova 10 i 11 redova petlji i to neposredno graničeći se sa ovima, nepravilno ili sa pravilnim petljama, biti navučeni na igle češlja za navlačenje odnosno grebena. Kad se ovo izvelo, mogu navučeni delovi redova petlji sa češlja za navlačenje odnosno grebena biti preneseni na igle mašine za izradu pete ili kakve druge ravne pletivne mašine za izradu pete. Umesto da se pomenuti delovi redova petlji navlače posredno na igle razboja pletivne mašine, može se ovo izvoditi i neposredno.

Kad se delovi 10 i 12 redova petlji s jedne strane i 11 i 13 s druge strane na navedeni način nalaze na iglama razboja pletivne mašine, može na delove 10 i 11 redova petlji biti doraden po jedan deo

14 pete. Ali ovde treba imati u vidu, da delovi 12 i 13 redova petlji ne smeju biti oboreni. Stoga igle, na kojima vise poslednji delovi redova petlji, ne smeju biti pritiskane. Stoga dakle treba na eventualno za ovo upotrebljenoj mašini za izradu pete, odstupajući od njenog uobičajenog načina izvođenja, da se predvide naprave poznate vrste, koje sprečavaju pritiskanje pomenutih igala. U datom slučaju treba na dotičnim mestima da se presujuća ivica izvede udubljeno.

Odgovarajući gotovom izvođenju delova pete, n. pr. po svakom drugom redu petlji, se sve petlje 12 i 13 početaka stopala za jednu ili više igala prebacuju ka susjednom delu 14 pete. U ovom cilju mora mašina biti snabdevena odgovarajući širokim pokrivačim krilima. Kod prebacivanja u oblast dela 13 pete dovedene petlje početka stopala se svagda kod sledećeg odbijanja robe vezuju sa dotičnim delom 14 pete. Prema tome se stupanjski smanjuje broj onih petlji početaka stopala, koje ostaju na iglama mašine, tako, da se po izvesnom određenom broju redova petlji dobija stanje koje je pokazano na sl. 3. Duž linije 15 je početak stopala vezan sa u međuvremenu gotovo izvedenim delom 14 pete. Preostali ivični deo 16 dotične polovine stopala se za vreme daljeg rada petinog dela 14 stupanjski dovodi sa ovim u vezu i vezuje, tako, da na gotovoj čarapi prema sl. 4 duž linije 15 ne postoji ikakav šav, već su svagda unutrašnje ivične petlje petinih delova sa petljama početaka stopala odnosno sa na poslednje dodatim međuređovima stavljenе jedne preko drugih u dvojne petlje.

Ako se ovo želi da izbegne, da se na igle razboja nepravilno ili petljama pravilno navučeni početci stopala vežu neposredno sa delovima pete, to se može pre ili na početku izvođenja pete na delove 12 i 13 redova petlji doraditi po jedan ili više redova petlji, koji se podesno sastoje iz jednog debljeg konca ili se izvode zajedno sa prvim redovima delova 14 pete, dakle pružaju se preko celog dela robe nalazećeg se na iglama razboja. Slični međuređovi mogu uostalom biti dodavani i za vreme izvođenja pete svagda na ostali deo početka stopala, da se početne petlje polovine stopala ne bi dovele u opasnost prebacivanjem više puta, odnosno da bi se stopalnim delovima čarape dodelio naročiti oblik.

Da bi se dalje sprečilo, da se početak stopala može osipati do onog reda petlji, koji se navlači na igle mašine za izradu pete, ili da se izvlači pri upotrebi čarapa, može biti preporučljivo, da se između po-

dužnih ili rastavljujućih redova 6 odnosno 7 i redova 12, odnosno 13 za navlačenje u metnu redovi za hvatanje petlji. Hvatanje petlji se može izvesti pomoću slobodnog rada bez presovanja igala ili pomoću t. zv. Petinet rada odnosno pomoću široko izvučenih petlji. Može biti rađeno i više takvih redova na početku dela stopala. Petljom sigurni delovi robe pri tome ne treba ni u kojem slučaju da se završavaju na delovima 12 i 13 koji treba da se navlače, već mogu biti nastavljeni preko ovih proizvoljno daleko u polovine stopala.

Dalje niukoliko nije potrebno, da se samo unutrašnje ivične petlje delova pete sa petljama početaka stopala postavе jedna preko druge u dvojne petlje. Mogu se šta više oba dela robe međusobno udružiti u meri koja ide još dalje na taj način, što se prekrivanje jednog dela robe u odnosu prema drugom svagda izvodi za dve, tri ili više iglenih podela. Ovo drugo prekrivanje je naročito od koristi u blizini petinog ugla. Može se na primer posle svakog drugog ili trećeg rada petlji deo stopala prekriti za dve ili tri igle. Dalje se može ovo tako udesiti, da se izvodi stupanjsko smanjivanje, pri čemu se dotični deo robe n. pr. na početku pete bočno pomera preko pet igala i sledeći redovi petlji po izboru dobijaju prekrivanjem nastajuću vezu petlji, kao što to dotični materijal zahteva. Broj igala snabdevenih dvostrukim petljama pri daljem radu delova pete će se što je moguće više smanjivati, što se može izvoditi do jedne igle.

Ako dakle budu rađeni prvi redovi petlji delova pete i svagda se po izradi proizvoljnih redova petlji ove prekrivaju u pravcu prema delovima stopala ili se ove prekrivaju u pravcu prema delovima pete, to ovo prekrivanje treba da se izvodi za vreme prvih redova petlji delova pete za više no dve iglene podele, dakle na primer tako, da se prvo prekrivanje izvodi preko pet iglenih podela, sledeće preko četiri, sledeće preko tri, zatim dalje priključujuće se preko dve i svako po tome još potrebno prikrivanje preko jedne igle. Tada postaje na sl. 6 ucrtana kosa granična linija 18 trouglu sličnog dela 19 površine u oblasti ugla pete, pri čemu sve petlje onog dela 19 površine obrazuju dvojne petlje, pri čemu se tamo odgovarajuće petlje dela stopala udružuju i time pružaju jednu vrstu tako zvane split-veze. Ovim se trouglom 19 koji se sastoji iz dvojnih petlji otpornost čarape u oblasti ugla pete ne povećava znatno. Takođe je moguće, da se prvi redovi petlji pomere samo za dve igle bočno, a zatim da se sledeći redovi petlji stupanjski prekriju za više štapića iz

petlje i da se najzad stupanjski manje prekrivaju štapići iz petlji. U ovom slučaju površinski deo 19 ne dobija nikakvi trogaoni oblik.

Umesto da se glavni delovi 14 pete rade na poslednjim redovima 10 odnosno 11 petlji delova 8 i 9 visoke (nadpetice) pete, mogli bi se ovi i sa ili bez delova međuredova prema sl. 5 raditi na početnim redovima 12 odnosno 13 početaka 3 i 4 stopala koji su pored onih delova redova petlji preneseni na igle mašine za izradu pete, tako, da štapići petlji glavnih delova leže u istom pravcu kao i oni delova stopala, dakle da su u gotovoj čarapi prema sl. 7 raspoređeni poprečno prema štapićima petlji visoke pete. Na liniji poledine glavnih delova pete može prema tome da se postavi istegljivi lančani šav, koji sleduje eventualnim naprežanjima na vučenje kod petinih delova i time čini da je nošenje takvih čarapa znatno udobnije, no što je to slučaj kod čarapa izvedenih na uobičajeni način. Usled promenjenog pravca štapića petlji u glavnoj peti ova ima i veću istegljivost u podužnom pravcu čarape, usled čega se povećava izdržljivost i trajanje ove, naročito protiv cepanja delova visoke pete (nadpetice).

Delovi pete se prii tome mogu tako izvoditi, da se na početku 12, odnosno 13 stopala susedni redovi petlji sastoje iz iste vrste konaca kao i stopalo, n. pr. iz prave ili veštačke svile, da bi se ugao pete izveo što je moguće manje primetnim, tako, da su samo dalje prema šavu na poledini nalazeći se redovi petlji delova 14 pete izrađeni iz kakvog otpornijeg konca, n. pr. iz višestrukog flora.

Patentni zahtevi:

1.) Oblikom pravilno izrađena čarapa, naznačena time, što je jedna bočna ivica svakog dela pete pomoću svog sopstvenog konca vezana sa susednim delom čarape i na vezanom se mestu nalaze dvojne petlje.

2.) Čarapa po zahtevu 1, naznačena time, što su na bar dva štapića iz petlji ivice pete predviđene dvojne petlje pomoću veze sa susednim delom čarape.

3.) Čarapa po zahtevu 1, naznačena time, što za vezu početaka stopala sa bočnom ivicom delova pete služi na početke stopala doradani, pojačani red petlji.

4.) Čarapa po zahtevu 1, naznačena time, što početci stopala, koji imaju početni red, koji se može osipati imaju redove za hvatanje petlji.

5.) Čarapa po zahtevu 1, naznačena ti-

me, što su na početku stopala predviđeni međuredovi, koji su kraći no širina jedne polovine stopala.

6.) Čarapa po zahtevu 1, naznačena time, što su delovi pete tako vezani sa susednim delovima stopala po načinu tako zvanog Split-šava u celom protezanju vezane linije ili samo na jednom delu ove, da su ili od delova pete ili od delova stopala svagda više no jedna petlja jednog reda petlji sa odgovarajućim nalazećim se petljama drugog dela robe stavljeni jedno preko drugog u dvojne petlje.

7.) Čarapa po zahtevu 1, naznačena time, što se u oblasti ugla pete na veznom mestu između glavne pete nalaze trougli-ma slični delovi površina, u kojima su peta i stopala uzajamno udruženi i pri tome je u dotičnim redovima petlji uzajamno udružen promenljivi broj petlji oba dela robe.

8.) Čarapa po zahtevu 1, naznačen time, što su delovi pete narađeni (dodati) na početni red odgovarajućih delova stopala i prema tome petlji delova pete se nalaze vodoravno, dakle u pravcu štapića petlji delova stopala.

9.) Čarapa po zahtevu 1, naznačen time, što su linije poledine delova pete uzajamno udružene pomoću jednog istegljivog lančanog šava.

10.) Čarapa po zahtevu 1, naznačena time, što se pri vodoravnom položaju štapića petlji u delovima pete čarape redovi petlji delova stopala koji se graniče sa početkom stopala, sastoje iz kakve druge vrste konca no redovi petlji koji se nalaze dalje prema šavu na poledini.

11.) Postupak za izvođenje čarape po zahtevu 1, naznačen time, što se na igle ravne t. zv. Kulier pletivne mašine upotrebljene za izradu pete svagda samo jedan od oba dela redova petlji čarape, na koje se treba da dorade delovi pete, i pored toga one petlje čarape, koje treba da se vežu sa bočnom ivicom dotičnog dela pete, posredno ili neposredno navlače i po tome se poslednje pomenute petlje sa dotičnim delom pete odgovarajući napredovanju njegove izrade pomoću stupanjskog preklapanja jednog od oba ova dela robe vezuju u pravcu prema drugome.

12.) Postupak po zahtevu 11, naznačen time, što se za vreme izrade gornjeg dela (lista) čarape i delova stopala priključujući se na podužne ili razdvojene redove, koji rastavljaju gornje delove čarape od delova stopala, radi jedan ili više petljama sigurnih redova.

13.) Postupak po zahtevu 11, naznačen time, što se po navlačenju početaka stopala na ove dodaje jedan ili više, iznad

početaka stopala ili i iznad redova visoke pete (nadpetice) odnosno iznad ovih delova redova petlji, pružajućih se glatkim redova.

14.) Postupak po zahtevu 11, naznačen time, što se za vreme rada delova pete na preostale delove početaka stopala dodaju meduredovi.

Fig. 1.

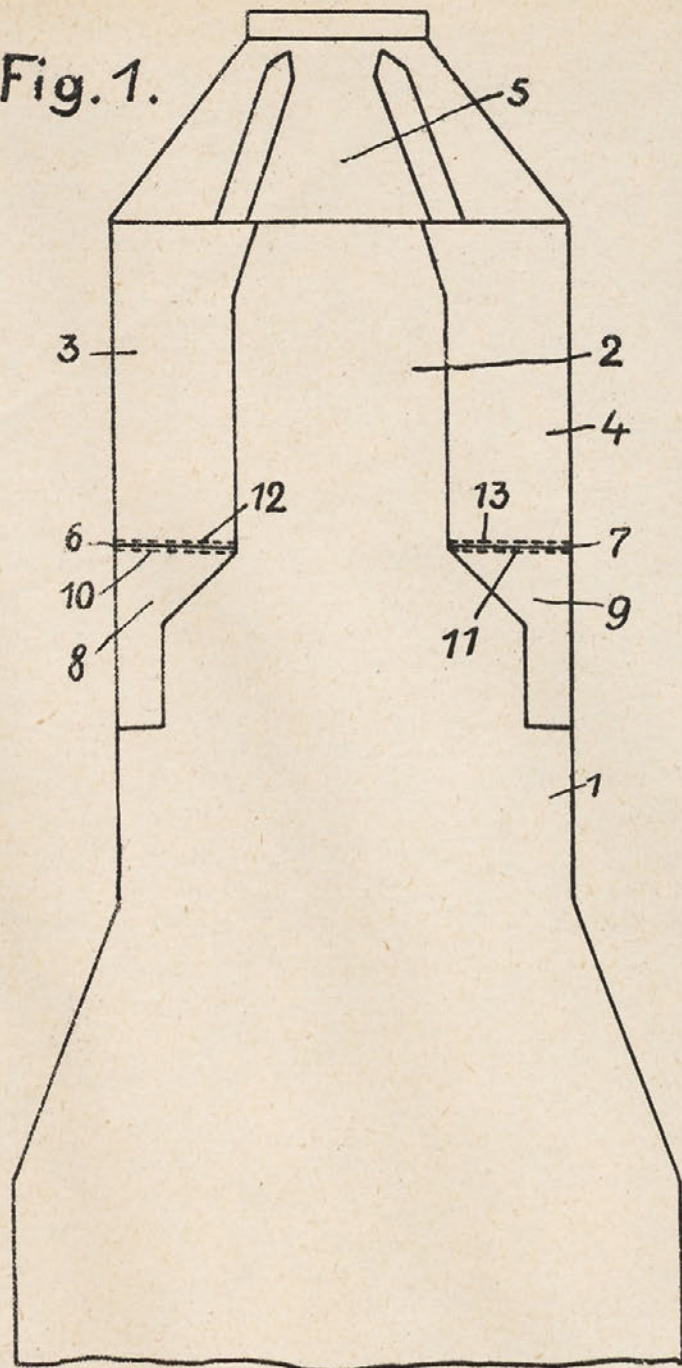

Fig. 2.

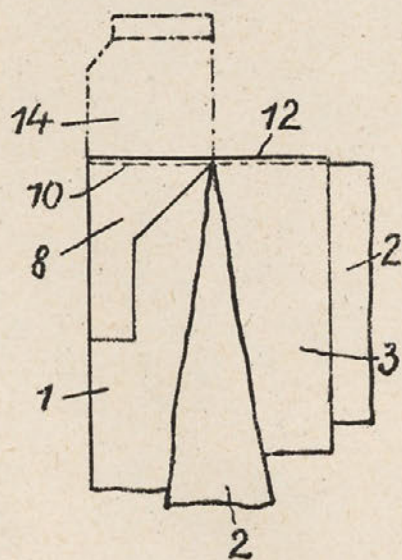

Fig. 3.

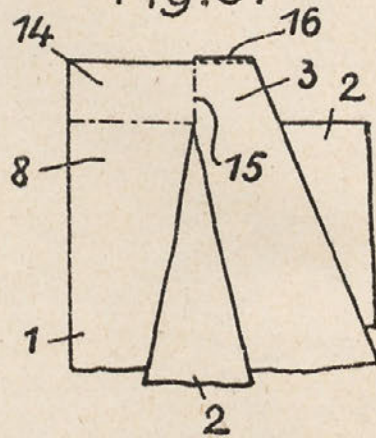

Fig. 4.

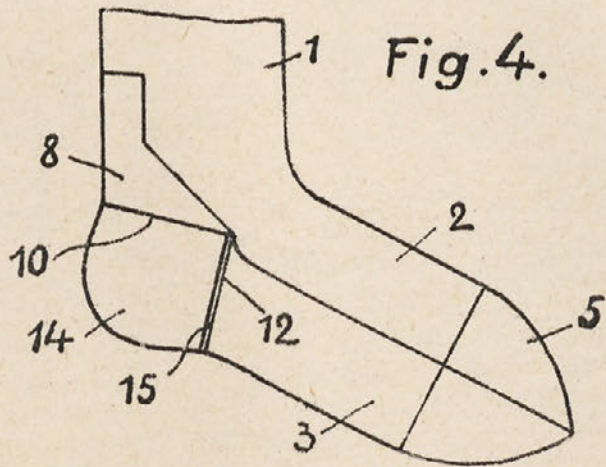

Fig. 5.

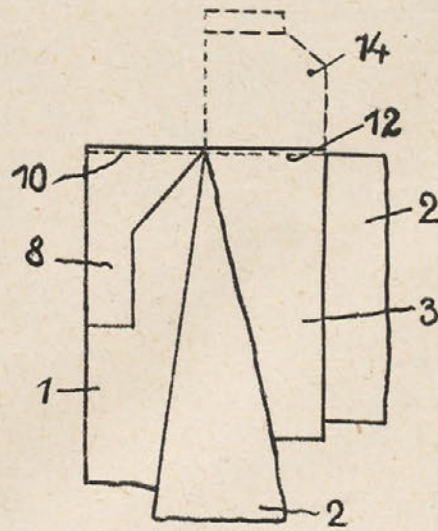

Fig. 6.

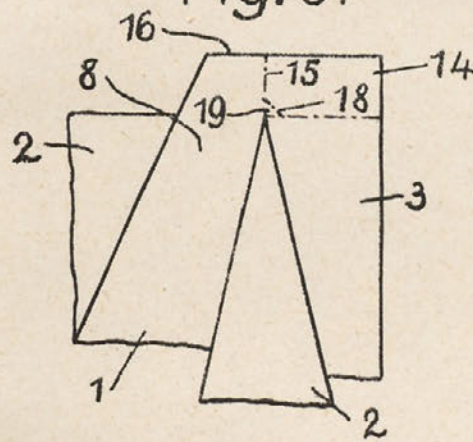

Fig. 7.

